Lietas arhīva Nr. K77-1653-23/38
ECLI:LV:RPT:2023:0206.11096068122.2.S

SPRIEDUMS
Latvijas Republikas vārdā
Rīgā 2023.gada 6.februārī

Rīgas pilsētas tiesa,
tiesnese Linda Dīzenberga,

rakstveida procesā izskatīja krimināllietu /pers. A/, personas kods /personas kods/, apsūdzībā pēc Krimināllikuma 180.panta pirmās daļas.

Aprakstošā daļa

/pers. A/ izdarīja svešas kustamas mantas slepenu nolaupīšanu (zādzību) nelielā apmērā.

2022.gada 26.maijā ap plkst.07.58, /pers. A/, atrodoties SIA "/Nosaukums//Nosaukums/" veikalā "/nosaukums/" /adrese/, mantkārīgu motīvu vadīta, nolūkā izdarīt svešas kustamas mantas slepenu nolaupīšanu, domādama, ka viņas darbības neviens nenovēro, no veikala tirdzniecības zāles plaukta paņēma un noslēpa līdzi paņemtajā maisā desmit 200 g piena šokolādes "Fazer ar lazdu riekstiem" 3,28 *euro* vērtībā katra, kopēja vērtībā 32,80 *euro*, un izgāja no "Maxima" veikala, nesamaksājot par minētajām precēm kasē.

Ar savām prettiesiskajām darbībām /pers. A/ slepeni nolaupīja SIA "/Nosaukums//nosaukums/" piederošo kustamo mantu 32,80 *euro* vērtībā, tas ir, nelielā apmērā.

Ar savām darbībām /pers. A/ izdarīja noziedzīgu nodarījumu, kas paredzēts Krimināllikuma 180.panta pirmajā daļā.

/pers. A/ izdarīja svešas kustamas mantas slepenu nolaupīšanu (zādzību) nelielā apmērā.

2022.gada 28.maijā ap plkst.08.29, /pers. A/, atrodoties SIA "/Nosaukums//nosaukums/" veikalā "/nosaukums/" /adrese/, mantkārīgu motīvu vadīta, nolūkā izdarīt svešas kustamas mantas slepenu nolaupīšanu, domādama, ka viņas darbības neviens nenovēro, no veikala tirdzniecības zāles plaukta paņēma un noslēpa līdzi paņemtajā maisā septiņus sierus "Talsu ritulis zaļas" 3,43 *euro* vērtībā katra, kopēja vērtībā 24,01 *euro*, un izgāja no "Maxima" veikala, nesamaksājot par minētajām precēm kasē.

Ar savām prettiesiskajām darbībām /pers. A/ slepeni nolaupīja SIA "/Nosaukums//nosaukums/" piederošo kustamo mantu 24,01 *euro* vērtībā, tas ir, nelielā apmērā.

Ar savām darbībām /pers. A/ izdarīja noziedzīgu nodarījumu, kas paredzēts Krimināllikuma 180.panta pirmajā daļā.

/pers. A/ izdarīja svešas kustamas mantas slepenu nolaupīšanu (zādzību) nelielā apmērā.

2022.gada 29.maijā ap plkst.09.03, /pers. A/, atrodoties SIA "/Nosaukums//nosaukums/" veikalā "/nosaukums/" /adrese/, mantkārīgu motīvu vadīta, nolūkā izdarīt svešas kustamas mantas slepenu nolaupīšanu, domādama, ka viņas darbības neviens nenovēro, no veikala tirdzniecības zāles plaukta paņēma un noslēpa līdzi paņemtajā maisā desmit 100 g iepakojumus laša fileja tomātu krēmā "Kaija" 1,99 *euro* vērtībā katra, kopēja vērtībā 19,90 *euro*, un septiņus 100 g iepakojumus mazsālīts Zamelsons 2,54 *euro* vērtībā katra, kopēja vērtībā 17,78 *euro*. Pēc tam /pers. A/ izgāja no "/nosaukums/" veikala, nesamaksājot par minētajām precēm kasē.

Ar savām prettiesiskajām darbībām /pers. A/ slepeni nolaupīja SIA "/Nosaukums//nosaukums/" piederošo kustamo mantu 37,68 *euro* vērtībā, tas ir, nelielā apmērā.

Ar savām darbībām /pers. A/ izdarīja noziedzīgu nodarījumu, kas paredzēts Krimināllikuma 180.panta pirmajā daļā.

Motīvu daļa

Tiesas lietvedībā atrodas kriminālprocess /pers. A/ apsūdzībā pēc Krimināllikuma 180.panta pirmās daļas.

Pabeidzot pirmstiesas procesu, apsūdzētā /pers. A/ norādīja, ka apsūdzību atzīt pilnībā, atzīst pieteiktās materiālā kaitējuma kompensācijas, piekrīt lietas izskatīšanai tiesā bez pierādījumu pārbaudes visā apjomā.

Saskaņā ar Covid-19 infekcijas izplatības pārvaldības likuma 12.panta pirmo[1] daļu tiesa nolēma lietu izskatīt rakstveida procesā 2023.gada 6.februārī.

Par lietas izskatīšanu rakstveida procesā lietas dalībniekiem 2023.gada 2.janvārī tika nosūtīts paziņojums, izskaidrojot tiesības pieteikt noraidījumu tiesnesim, iesniegt iebildumus pret lietas iztiesāšanu rakstveida procesā, iesniegt viedokli par piemērojamo soda veidu un mēru un citiem ar spriedumu saistītiem jautājumiem.

Līdz lietas izskatīšanai rakstveida procesā netika pieteikts noraidījums tiesnesei, netika izteikti iebildumi pret lietas iztiesāšanu rakstveida procesā. Līdz ar to tiesa atzīst, ka krimināllieta izskatāma rakstveida procesā.

Tiesā saņemts Rīgas Pārdaugavas prokuratūras prokurores Jeranas Asatrjanas viedoklis par piemērojamo sodu un citiem ar sprieduma taisīšanu saistītajiem jautājumiem.

Apsūdzētā un cietusī viedokli tiesai nav iesnieguši.

Saskaņā ar Kriminālprocesa likuma 499.panta pirmo daļu tiesa atzīst, ka pastāv pamats neveikt pierādījumu pārbaudi attiecībā uz visu apsūdzību, ņemot vērā, ka apsūdzētā atzīst savu vainu visā viņai izvirzītajā apsūdzībā, piekrīt pieteiktās kaitējuma kompensācijas apmēru, tiesai pēc lietas materiālu pārbaudes nav šaubu par apsūdzētās vainu, kā arī apsūdzētā pirmstiesas izmeklēšanā ir piekritusi šādas pārbaudes neizdarīšanai.

Tiesa ņem vērā, ka apsūdzētajai ir izskaidrota pierādījumu pārbaudes neizdarīšanas procesuālā būtība un sekas.

Apsūdzētās vaina viņai izvirzītajā apsūdzībā pēc Krimināllikuma 180.panta pirmās daļas ir pierādīta, un saskaņā ar Kriminālprocesa likuma 527.panta trešo daļu pierādījumu analīze un uzskaitījums spriedumā netiek dots.

Apsūdzētās izdarīto noziedzīgo nodarījumu kvalifikāciju pēc Krimināllikuma 180.panta pirmās daļas tiesa atzīst par pareizu, un par izdarītajiem noziedzīgajiem nodarījumiem apsūdzētā ir sodāma.

Nosakot apsūdzētai soda veidu un mēru, tiesa ņem vērā Krimināllikuma 35. un 46.panta nosacījumus.

Tiesas izmeklēšanā pārbaudīti sekojoši apsūdzētās personu raksturojošie dati: /pers. A/, dzimusi /datums/, agrāk sodīta.

Saskaņā ar Krimināllikuma 7.pantu apsūdzētās izdarītie noziedzīgie nodarījumi pēc Krimināllikuma 180.panta pirmās daļas klasificējas kā mazāk smagi noziegumi.

Saskaņā ar Krimināllikuma 47.panta otro daļu par apsūdzētās atbildību mīkstinošu apstākli tiesa atzīst to, ka viņa vaļsirdīgi atzinās un nožēloja izdarīto.

Saskaņā ar Krimināllikuma 48.panta pirmās daļas 1.punktu par apsūdzētās atbildību pastiprinošu apstākli tiesa atzīst to, ka izdarītie noziedzīgie nodarījumi veido noziedzīgu nodarījumu recidīvu.

Izvērtējot nosakāmā soda veidu un mēru, tiesai jāņem vērā izdarīto noziedzīgo nodarījumu raksturu un radīto kaitējumu, apsūdzētās personību raksturojošās ziņas, atbildību mīkstinošie un pastiprinošie apstākļi.

Par Krimināllikuma 180.panta pirmajā daļā paredzētā noziedzīgā nodarījuma izdarīšanu soda ar brīvības atņemšanu uz laiku līdz vienam gadam vai ar īslaicīgu brīvības atņemšanu, vai ar probācijas uzraudzību, vai ar sabiedrisko darbu, vai ar naudas sodu.

Tiesa ņem vērā to, ka soda piemērošanai jābūt individualizētai, nosakot sodu jāņem vērā izdarītā nodarījuma raksturs un radītais kaitējums, vainīgā persona, atbildību mīkstinošie un pastiprinošie apstākļi, un to, ka nav pieļaujams kādu no minētajiem faktiem ignorēt vai pieminēt formāli, neizvērtējot to būtību. Nav pieļaujams kādam no minētajiem faktiem piešķirt pārāk lielu nozīmi salīdzinājumā ar citiem (*sk. Augstākās tiesas Senāta Krimināllietu departamenta un Krimināllietu tiesu palātas 2008.gada 1.jūlija kopsapulces lēmuma „Par vienveidīgu tiesību normu piemērošanu soda noteikšanā" 2., 4.punktu*).

Saprotot noziedzīgu nodarījumu kā netaisnīgumu, ko radījusi pārkāpēja darbība vai bezdarbība, ikvienā konkrētā gadījumā ir svarīgi izvēlēties un piemērot pārkāpējam tādu sodu, kas ir samērīgs un maksimāli atbilst sabiedrības un arī pārkāpēja interesēm *(skat. A.Judins. Krimināsods nav valsts atriebība par izdarīto noziedzīgo nodarījumu. Jurista vārds Nr.11 (762), 2013.gada 19.marts, 7.lpp)*.

Personai ir konstitucionālas tiesības pieprasīt taisnīgumu, un tiesai ir pienākums katru lietu izskatīt taisnīgi. Lietas taisnīgas izskatīšanas būtisks elements ir piespriestā soda taisnīgums. Taisnīgs sods var tikt piespriests tikai tad, kad tiek ņemti vērā visi lietas apstākļi. Tāpēc Krimināllikumā ir paredzētas iespējas tiesai, ņemot vērā visus lietas apstākļus, personai, kas izdarījusi noziedzīgu darbību, piespriest taisnīgu sodu.

Lemjot jautājumu par krimināsoda piemērošanu, tiesa ņem vērā izdarīto noziedzīgo nodarījumu raksturu un radīto kaitējumu, to, ka noziedzīgie nodarījumi apdraud cietušās mantiskās intereses.

Tiesas ieskatā, apsūdzētajai sods nosakāms tieši brīvības atņemšanas veidā un nav pamata viņai piemērot nosacītas notiesāšanas nosacījumus, savukārt pantu sankcijās paredzētie alternatīvie soda veidi – naudas sods un sabiedriskais darbs – neatbilstu ne izdarīto noziedzīgo nodarījumu raksturam, ne radītajam kaitējumam, ne ziņām, kas iegūtas par viņas personību, kā arī nesasniegs soda mērķi un nebūs lietderīgs soda veids apsūdzētajai dotās krimināllietas ietvaros, jo tiesa neiegūst pārliecību, ka vainīgā, neizciešot reālas brīvības atņemšanas sodu, turpmāk neizdarīs likumpārkāpumus. Tiesa secina, ka apsūdzētā nekādus secinājumus priekš sevis nav izdarījusi, nav pārvērtējusi savu attieksmi pret noziedzīgu nodarījumu izdarīšanu, nav iekļāvusies sabiedrības vispārpieņemtajās uzvedības normās, bet turpinājusi izdarīt jaunus noziedzīgus nodarījumus nedzēstas sodāmības laikā.

Nosakot apsūdzētajai sodu brīvības atņemšanas veidā, tiesas ieskatā, tiks sasniegts Krimināllikuma 35.panta otrajā daļā definētais soda preventīvais mērķis, proti, aizsargāt sabiedrības drošību, atjaunot taisnīgumu, sodīt vainīgo personu par izdarīto noziedzīgo nodarījumu, resocializēt sodīto personu, kā arī panākt, lai notiesātais un citas personas pildītu likumus un atturētos no noziedzīgu nodarījumu izdarīšanas.

Tāpat tiesa ņem vērā tiesas izmeklēšanā konstatētās ziņas attiecībā uz apsūdzētās personību.

Savukārt, izvērtējot nosakāmā soda mēru, tiesa ņem vērā konstatēto apsūdzētās atbildību mīkstinošo un pastiprinošo apstākli.

Tiesas ieskatā, atbildību pastiprinoša apstākļa esamība ir pamats bargāka soda mēra piemērošanai Krimināllikuma panta sankcijas ietvaros, un liedz tiesai tiesības piespriest minimālo sodu, jo pēc Krimināllikuma jēgas atbildību pastiprinošu apstākļu esamība jau pati par sevi liedz iespēju tiesai noteikt panta sankcijā paredzēto minimālo sodu (*skat. Augstākās tiesas Senāta Krimināllietu departamenta 2006.gada 8.februāra lēmumā lietā Nr.SKK01-74/06*).

Lemjot par soda noteikšanu, tiesa ņem vērā to, ka apsūdzētā saskaņā ar Kriminālprocesa likuma 21.pantu ir izmantojusi savas tiesības sadarboties ar tiesu, izvēloties vienkāršāku procesa veidu.

Tiesa konstatē, ka apsūdzētajai ir nosakāms sods pēc noziedzīgo nodarījumu kopības saskaņā ar Krimināllikuma 50.panta pirmās un otrās daļas noteikumiem, un, ievērojot izdarīto noziedzīgo nodarījumu raksturu un radīto kaitējumu, kā arī apsūdzētās personību, sods nosakāms daļēji saskaitot piespriestos sodus.

Saskaņā ar Kriminālprocesa likuma 22.pantu, 350.panta pirmo daļu, 351.panta pirmo daļu, tiesa atzīst cietušās SIA "/Nosaukums//nosaukums/" pieteikto materiālā kaitējuma kompensācijas pieteikumu 94,49 *euro* apmērā par pamatotu, apmierināmu un piedzenamu no apsūdzētās.

Tiesa uzskata, ka materiālā kaitējuma kompensācijas piedzenamais apmērs pierādīts ar lietā esošajiem pierādījumiem, un minētie zaudējumi, kas radušies cietušajai, ir tiešā cēloniskā sakarā ar apsūdzētās noziedzīgajām darbībām.

Apsūdzētajai pirmstiesas procesā tika piemērots drošības līdzeklis –pieteikšanās noteiktajā laikā policijas iestādē –, kas ir atstājams negrozīts līdz sprieduma spēkā stāšanās brīdim.

Saskaņā ar Kriminālprocesa likuma 135.pantu lietisko pierādījumu pēc sprieduma stāšanās spēkā – disku, kas glabājas pie krimināllietas materiāliem – atzīt par dokumentu un turpināt glabāt pie krimināllietas materiāliem.

Rezolutīvā daļa

Ņemot vērā iepriekš minēto, un saskaņā ar Kriminālprocesa likuma 511.pantu tiesa

nosprieda

1) /pers. A/ atzīt par vainīgu noziedzīga nodarījuma izdarīšanā, kas paredzēts Krimināllikuma 180.panta pirmajā daļā (izdarīts 2022.gada 26.maijā), un sodīt ar īslaicīgu brīvības atņemšanu uz 2 (diviem) mēnešiem.

2) /pers. A/ atzīt par vainīgu noziedzīga nodarījuma izdarīšanā, kas paredzēts Krimināllikuma 180.panta pirmajā daļā (izdarīts 2022.gada 28.maijā), un sodīt ar īslaicīgu brīvības atņemšanu uz 2 (diviem) mēnešiem.

3) /pers. A/ atzīt par vainīgu noziedzīga nodarījuma izdarīšanā, kas paredzēts Krimināllikuma 180.panta pirmajā daļā (izdarīts 2022.gada 29.maijā), un sodīt ar īslaicīgu brīvības atņemšanu uz 2 (diviem) mēnešiem.

Saskaņā ar Krimināllikuma 50.panta pirmo un otro daļu piespriestos sodus daļēji saskaitīt, un galīgo sodu noteikt – brīvības atņemšana uz 5 (pieciem) mēnešiem.

Saskaņā ar Krimināllikuma 52.pantu ieskaitīt soda izciešanā aizturēšanas vietā pavadīto laiku no 2022.gada 10.novembra plkst.21.56 līdz

2022.gada 11.novembrim plkst.00.03, kas atbilst 1 (vienai) brīvības atņemšanas dienai.

Piemēroto drošības līdzekli – pieteikšanās noteiktā laikā policijas iestādē – atstāt negrozītu līdz sprieduma spēkā stāšanās brīdim.

Piedzīt no /pers. A/ materiālā kaitējuma kompensāciju par labu SIA "/Nosaukums//nosaukums/" 94,49 *euro* apmērā.

Noteikt /pers. A/ 30 dienu termiņu kaitējuma kompensācijas labprātīgai atlīdzināšanai pēc sprieduma spēkā stāšanās, iesniedzot tiesai maksājumu apliecinošus dokumentus.

Lietisko pierādījumu, kas glabājas pie krimināllietas materiāliem, pēc sprieduma stāšanās spēkā – disku – atzīt par dokumentu un turpināt glabāt pie krimināllietas materiāliem.

Spriedumu var pārsūdzēt 10 dienu laikā apelācijas kārtībā Rīgas apgabaltiesas Krimināllietu tiesas kolēģijā, sūdzību vai protestu iesniedzot Rīgas pilsētas tiesā.

Pilna sprieduma pieejamības datums – 2023.gada 6.februāris.

Tiesnese Linda Dīzenberga